

SZ7BP_JKvP Zásady psaní bakalářských a diplomových prací

Hana Žižková

`h.zizkova@email.cz`

Odborný styl

„Důkazem vysokého vzdělání je schopnost
mluvit o největších věcech nejjednodušším
způsobem.“

David Hume

Składba odborného stylu

- **Stavba věty jednoduché** – hutnost, sevřenost → jmenné konstrukce, přídavnými a podstatnými jmény slovesnými se nahrazují vztažné věty. Příklad: vzniklý, vyjadřující
- **Druhotné předložky**: v důsledku (místo protože...), za účelem (místo aby...)
- **Důraz na těsná spojení** – přívlástek s podstatným jménem, přechodníkové vazby, trpný rod
- **Pořádek slov ve větě** – jádro výpovědi na konci oznamovací věty
- **Aktuální členění věty a dělení na odstavce**
- **Souvětí** – složitost, podřazenost, propracovanost, vsuvky pro zpřesnění, k vysvětlení pojmu využití závorek, poznámky v textu pod čarou nebo za textem

Odborný styl

- Spisovný jazyk
- Odborná terminologie (odborné výrazy)
- Cizí slova
- Výrazy stylově neutrální (bez citového zabarvení)
- Věcná správnost
- Odkazy na literaturu

Spisovný jazyk

- Internetová jazyková příručka
- **Hovorové výrazy:** Můžou, můžu, pomůžou, pomůžu , tisknul, sednul, zřeknul se, lidi, jestli, prostě, beztak, totiž, takže, taky

BP v praxi

- Ukážeme si, přišlo mi, narazil jsem, zdálo se nám
- Samotný, V dnešní době, Samo o sobě
- Zájmeno na začátku odstavce

- Souvislost a soudržnost, zlom, pečlivost

- Nejdřív jsem musel hodně přečíst a nastudovat...
- Nezbylo mi na to dost času...
- Dá se to udělat takto

Odborná terminologie

- Známost/neznámost pojmů vzhledem k celé oblasti
- Co vysvětlovat:
 - Terminologii úzce specializovaného oboru
 - Pojmy nově vzniklé nebo používané méně často
 - Použité zkratky
- Vysvětlovat vždy na prvním místě výskytu

Fialka

Violka vonná
Viola odorata

Africká fialka
Saintpaulia

Vysvětlení neznámých pojmů

- Co nevysvětlovat:
 - Obecně známá fakta
 - Základní fakta všeobecného vzdělání
 - Základní poznatky daného oboru (uvedeno v základních učebnicích a skriptech)

Cizí slova

- Bývají kratší
asertivita X nenásilně projevené sebevědomí
- Bývají dobře srozumitelná mezinárodně
- Nemívají konotace (výjimky: kolaborace, diskrétní)
- Málokdy dojde k posunu významu

- Pokud existuje český termín, použijte jej, nebo zdůvodněte používání cizojazyčného (nejčastěji anglického, např. plug-in X zásuvný modul)

Který mluvnický čas zvolit?

- **Minulý čas** (případně přítomný): v době, kdy je BP už vytištěná je veškerý výzkum hotový
- Nepoužívejte budoucí čas, pouze v závěrečné perspektivě
- Podmiňovací způsob pouze při formulování hypotézy

Text BP vs. prezentace BP

- Prezentací můžete leccos vylepšit (pokazit)
- Vše ale musí být v textu, ten zůstane v ISu pro kohokoli

Postoj autora k textu

- autorský singulár
- autorský plurál
- pasivní konstrukce
- zcela neosobní konstrukce
- **VŽDY DODRŽOVAT JEDNOTNOU FORMU PSANÍ**

Autorský singulár

- 1. osoba jednotného čísla
- Autor je v popředí zájmu
- Osobní zaujetí, vlastní názor
- Zájmeno *já* nepoužíváme
- Příklady: *domnívám se, hodnotím, předpokládám, myslím si, že*

Autorský plurál

- 1. osoba množného čísla
- autor ustupuje do pozadí, do popředí se dostává text
- skromnost autora, zdvořilost, autorský kolektiv
- Příklady: domníváme se, hodnotíme, předpokládáme, myslíme si

Pasivní konstrukce

- Autor stojí ještě více v pozadí
- Opisné pasivum = tvar slovesa být + tvar slovesa v trpném rodu.
- Příklady: jsou zmíněna fakta, je věnována pozornost, práce je zaměřena na..., byly zjištěny výsledky
- Zvratné (reflexivní) pasivum = konstrukce se zvratným zájmenem se. Používá se pro obecně známé a přijímané poznatky.
- Příklady: obvykle se má za to, pokládá se za možné, mezi programovací jazyky se obvykle zahrnují..., soudí se, že...

Zcela neosobní konstrukce

- Autor je skrytý
- Používají se zcela neosobní konstrukce.
Příklady: lze předpokládat; je možné zvážit; jak již bylo řečeno; je zřejmé, že...; je všeobecně známo, že...
- Pozor na námitku o míře jistoty tvrzení (hedging)

Nevhodné formulace do BP

- Ale jak dostat tato data do aplikací KDE PIM?
- Při vývoji jsem se setkal s různými nástrahami, ale vždy se je podařilo překonat.
- Na následujících stranách si ukážeme postup tvorby dotazníku.
- V roce 2000 však byl provoz ukončen, protože zkratka přišla moc brzo.(sociální síť)
- Malý zelený robot za svoji slávu vděčí dokonalé flexibilitě.
- Při studiu literatury jsem narazil na zajímavý problém.

Příště:

Uvádění citací do textu,
licence Creative Commons

Děkuji Vám za pozornost a těším se na další
přednášku